

Regulering av Masseuttak Vikeidet - oppstart planarbeid

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
010/20	Formannskapet	27.02.2020

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Sortland kommune anbefaler oppstart planarbeid for Masseuttak Vikeidet.

Anbefalingen forutsetter at følgende tema konsekvensutredes:

- virkninger for landskap
- støy
- avrenning/forurensing
- konsekvenser for nærmiljø/friluftsliv
- risiko og sårbarhet

Sortland kommune ber Fylkesmannen gjøre en vurdering i forhold til forskrift om konsekvensutredninger og anvendelsen av denne.

Vedtaket er hjemlet i plan – og bygningsloven §§ 12-1, 12-3 og 12-8, samt forskrift om konsekvensutredninger.

fs - behandling:

Tilleggsforslag fra Rødt, foreslått av Christoffer Ellingsen, Rødt

I tillegg til innstillingens strekforslag som inneholder tema som anbefales konsekvensutredes tilføres "Beiteforhold"

Vassdrag, foreslått av Freddie Andersen, Fremskrittspartiet

Sortland Frp ønsker at det særlig presiseres nødvendigheten av å ta hensyn til bekk/elv fra Vikvannet som det omsøkte området grenser til. Vassdraget er sårbart og situasjonen for sjørøye bestanden er kjent som utfordrende fra før.

Kommunalsjef Plan og utvikling, Ann-Kristin Vinje, orienterte om saken.

Innstilling fra administrasjon ble enstemmig vedtatt (2 SP, 2 AP, SV, R, 2 H, FrP).

Fremlagte tilleggsforslag fra R ble enstemmig vedtatt (2 SP, 2 AP, SV, R, 2 H, FrP).

Fremlagte tilleggsforslag fra Frp ble enstemmig vedtatt (2 SP, 2 AP, SV, R, 2 H, FrP).

fs - vedtak:

Sortland kommune anbefaler oppstart planarbeid for Masseuttak Vikeidet.

Anbefalingen forutsetter at følgende tema konsekvensutredes:

- virkninger for landskap
- støy
- avrenning/forurensing
- konsekvenser for nærmiljø/friluftsliv
- risiko og sårbarhet
- Beiteforhold
- bekk/elv fra Vikvannet som det omsøkte området grenser til

Sortland kommune ber Fylkesmannen gjøre en vurdering i forhold til forskrift om konsekvensutredninger og anvendelsen av denne.

Vedtaket er hjemlet i plan – og bygningsloven §§ 12-1, 12-3 og 12-8, samt forskrift om konsekvensutredninger.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

Saken gjelder oppstart detaljregulering for deler av gnr./bnr. 21/38 Lahaugen slik vist i vedlagt planomriss til denne saken. Området ønskes regulert til masseuttak/råstoffutvinning for uttak av masser i ulike fraksjoner. Dette inkluderer tilrettelegging av arealer for sprenging, knusing, lagring, lasting og lossing. I tillegg vil veier, parkering, bufferzoner mv. bli avklart i planprosessen.

Deler av planområdet har vært disponert til masseuttak i flere år. Da det var maskinførerskole på Vikeidet, ble området brukt ved den praktiske delen av undervisningen. I mange år var det også lokalisert et sprengstofflager ved Lahaugen, men dette er nå nedlagt og fjernet.

Eksisterende uttak er i en avsluttende fase. Tiltakshaver oppgir at om lag 9000 fm³ steinmasser er igjen. Til orientering er 1 fm³ det samme som 1000 liter fast masse.

FAKTA I SAKEN

Tiltakshaver: Inge Jensen Maskin AS v. Inge Jensen

Grunneier: Inge Jensen gnr/bnr, 21/38

Ekstern planlegger: Asplan Viak v. Dagmar Kristiansen

Lovgrunnlag

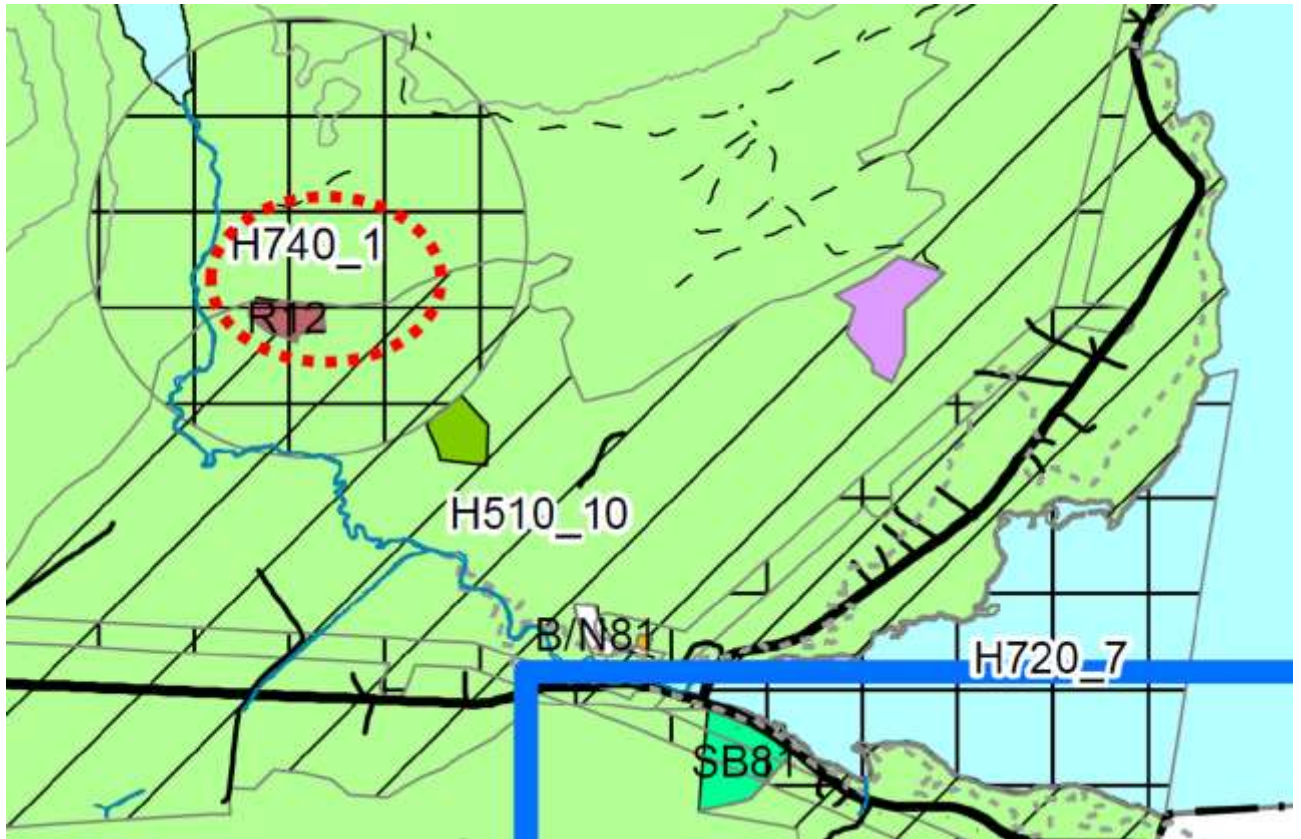
[Plan- og bygningsloven § 12-1. Reguleringsplan](#)

[Plan- og bygningsloven § 12-3. Detaljregulering](#)

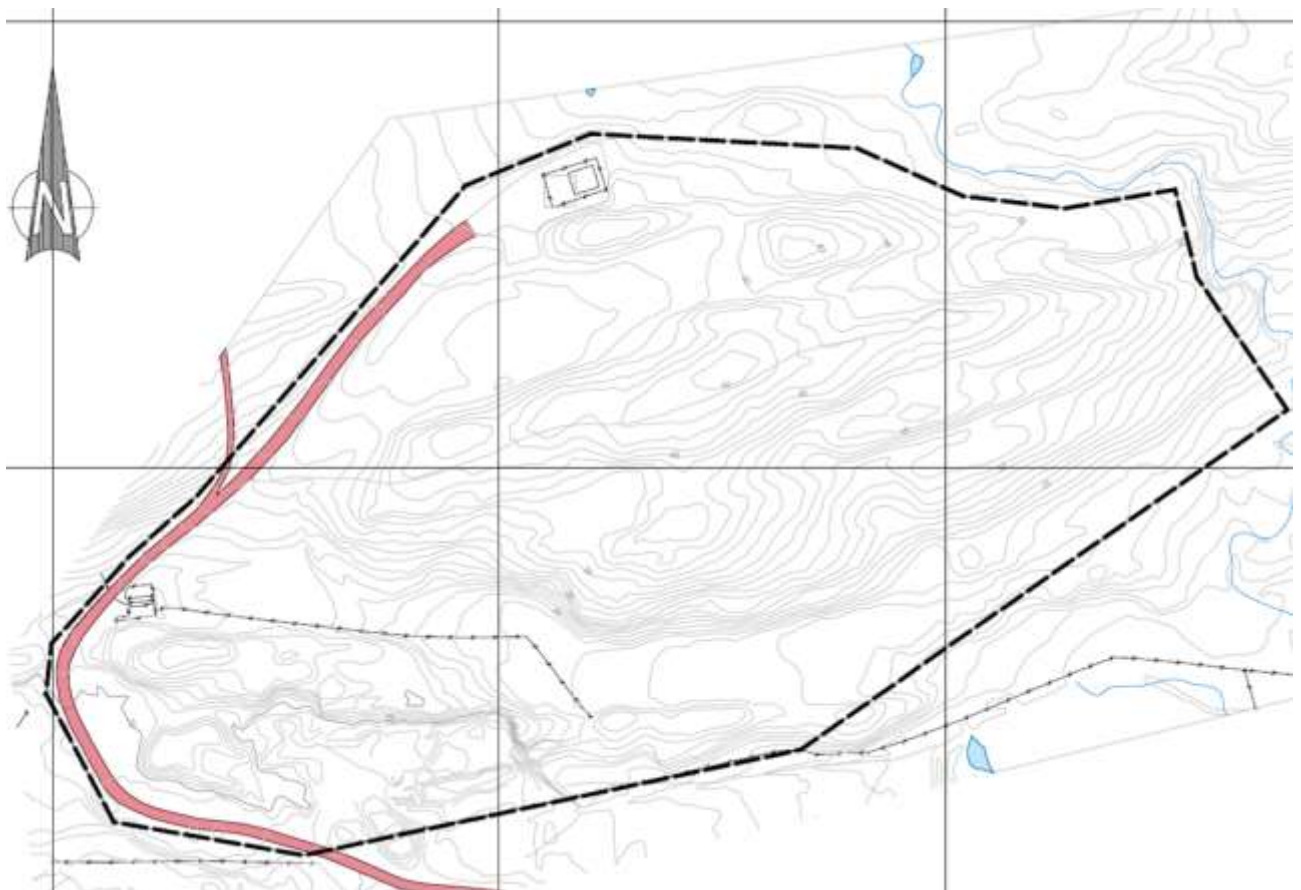
[Plan- og bygningsloven § 12-8. Oppstart av reguleringsplanarbeid](#)

[Forskrift om konsekvensutredninger](#)

Tiltakets lokalisering i kommunen

Planomriss

Forholdet til overordnet plan - arealplan

Eksisterende uttaksområde er avsatt til råstoffutvinning. Dette er en videreføring av forrige arealplan fra 2005. Arealet som ønskes regulert til nytt uttaksområde, er avsatt til landbruk- natur- og friluftsområde (LNF-R). Kommunestyret har anledning til å avvike fra arealplanen ved utarbeidelse av reguleringsplan. Planprosessen må da avklare eventuelle konsekvenser av dette avviket. Det vil si foreta nødvendige utredninger som ellers ville blitt utført i arealplanarbeidet.

Innenfor planområdet er det i tillegg til arealformålene *råstoffutvinning* og *LNF-område*, også tatt inn en hensynssone (*H740_1*) – *sikringssone tilknyttet storulykkevirksomhet*. Av planbestemmelsen for denne hensynssonen fremgår det et forbud mot alle typer tiltak som omfattes av plan- og bygningsloven. Bestemmelsen har et unntak. Unntaket er at tiltak tilknyttet drift av masseuttaket tillates.

Her understrekes at sprengstoffdepoet som lå til grunn for hensynssonen nå er fjernet, følgelig har grunnlaget for hensynssonen i arealplan falt bort.

BEHOV FOR KONSEKVENsutredning

I forskrift om konsekvensutredninger, vedlegg 1, listes det opp hvilke planer som alltid skal ha planprogram eller melding og konsekvensutredning. Ut fra opplysninger gitt i anmodning om oppstart planarbeid omfattes denne reguleringsprosessen ikke av de absolutte kravene i vedlegg 1, som er hjemlet i forskriftens § 6.

Kommunen er likevel av den oppfatning at forskriftens § 8 kommer til anvendelse. Denne viser til at tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn skal konsekvensutredes, men at det ikke kreves planprogram. Også av forskriftens vedlegg 2 fremgår det at blant annet mineraluttak er et tiltak som skal vurderes nærmere for konsekvensutredning.

I forskriftens § 10. fremgår det hvilke kriterier som skal legges til grunn for vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. I vurderingen skal det ses hen til:

- **egenskaper ved planen eller tiltaket**
- **lokalisering og påvirkning på omgivelsene**

· vesentlige virkninger for miljø og samfunn

egenskaper ved planen eller tiltaket omfatter:

- a. størrelse, planområde og utforming
- b. bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser
- c. avfallsproduksjon og utslipp
- d. risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer

lokalisering og påvirkning på omgivelsene omfatter en vurdering av om planen eller tiltaket kan medføre eller komme i konflikt med:

- a. verneområder etter naturmangfoldloven kapittel V eller markaloven § 11, utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI), prioriterte arter, vernede vassdrag, nasjonale laksefjorder og laksevassdrag, objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven
- b. truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv
- c. statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77.
- d. større omdisponering av områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål, samt reindrift eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet
- e. økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet
- f. konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning
- g. vesentlig forurensning eller klimagassutslipp
- h. risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.

vesentlige virkninger for miljø og samfunn

I vurderingen av om planen eller tiltaket kan få vesentlige virkninger og følgelig skal konsekvensutredes, skal det ses hen til virkningenes intensitet og kompleksitet, sannsynlighet for at virkningene inntreffer og når de inntreffer, varighet, hyppighet og mulighet for å reversere eller begrense dem, om virkningene strekker seg over landegrensene, samt samlede virkninger av forslaget til plan eller tiltak og andre eksisterende, godkjente eller planlagte planer eller tiltak.

behov for konsekvensutredning – oppsummering

På grunnlag av at planområdet i stor grad avviker fra gjeldende arealplan, samt andre helhetlige hensyn som listes opp under, er det administrasjonens vurdering at tiltakshaver må konsekvensutrede tema som ansees som særlig aktuelle og som ellers ville blitt avklart i

arealplan. Av særlig aktuelle tema nevnes:

- virkninger for landskap
- støy
- avrenning/forurensing
- konsekvenser for nærmiljø/friluftsliv
- risiko og sårbarhet

Administrasjonen vil ikke tilråde at det skal utarbeides planprogram, men at ovenfor nevnte utredningstema legges til grunn for innstillingen og ivaretas gjennom planprosessen.

Administrasjonen ber om at Fylkesmannen gjør en vurdering av forskriftens anvendelse og eventuelt gir råd om andre aktuelle utredningstema.

Behov for masseuttak

Det hefter per tiden noe usikkerhet rundt hva som er reelt behov for steinmasser i Sortland kommune. Denne usikkerheten gjelder både på kort- og lang sikt.

Det er igangsatt et utredningsarbeid i regi av kommunens næringsavdeling for å estimere forholdet mellom tilgjengelige steinmasser i nåværende driftskonsesjoner, sett opp mot hva som er reelt massebehov for å realisere aktuelle utbyggingsområder i kommunen. Det vil si utbyggingsområder som er avsatt i kommunens planverk. Arbeidsgruppen vil legge frem resultatet av utredningen i løpet av mars 2020. Det er imidlertid administrasjonens foreløpige vurdering at det p.t. i kommunen ikke er tilrettelagt masseuttak for å imøtekomme behovet for nært forestående utbyggingsprosjekter.

Planfaglige råd og vurderinger

Foreløpige vurderinger av planinitiativet har ikke avdekt noen store utfordringer, eller konfliktpotensial som følge av tiltaket – råstoffutvinning på Vikeidet. Det er imidlertid ubesvarte spørsmål, slik nevnt i innstillingen, som planprosessen må gi svar på. Administrasjonen har ut over dette i oppstartsmøte med ekstern planlegger fremlagt ytterligere detaljer som må følges opp. Dette i tråd med normal saksoppfølging.

Planinitiativet er delvis i strid med overordnet plan – arealplan, ved at kun deler av området er avsatt til råstoffutvinning. Det skal ikke være en kurant sak å avvike fra gjeldende planverk. Administrasjonen mener likevel at avviket bør kunne aksepteres siden det allerede driftes et masseuttak innenfor foreslått planområde. Planinitiativet hadde sannsynligvis medført større utfordringer dersom det dreide seg om et helt nytt uttak i et inngrepsfritt område.

Personalmessige vurderinger

Ingen kjente konsekvenser.

Økonomiske vurderinger

Ingen kjente konsekvenser.

Folkehelse vurderinger

Planprosessen må utrede blant annet forurensing og hensynet til friluftsliv. Da spesielt områdets verdi som nærturområde.

Naturen/friluftsområdet har to sentrale helsefremmende funksjoner. De bidrar til naturopplevelser og inspirerer til og gir mulighet for fysisk aktivitet. Nærhet mellom bomiljø og friluftsområder gir mange mennesker muligheter for å gå turer, drive aktiviteter og oppholde seg i naturpregete omgivelser der de bor. Nær og lettvinntilgang på muligheter gjør at flere er fysisk aktive. Tiltak for å forbedre forholdene vil både bidra til at det blir mer lettvinntilgang for mange, at noen kommer seg oftere ut og at nye grupper blir aktive. Det er derfor av stor interesse for folkehelsearbeidet at friluftsområder ikke blir forringet som følge av annen aktivitet.

Kommunedirektørens vurderinger

Kommunedirektøren slutter seg til de faglige vurderingene.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gå videre med planinitiativet med forbehold om at nødvendige utredninger gjennomføres.

Vedlegg:

Planavgrensning

Referat fra oppstartsmøte Masseuttak Vik

Detaljregulering av masseuttak Vikeidet